

**Opinia o ustawie o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji
oraz ustawy o opłatach abonamentowych
(druk nr 946)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Podstawowym celem nowelizacji jest zmiana zasad powoływania i odwoływania zarządów i rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz zmniejszenie liczby członków tych organów. Dotychczas zarząd każdej spółki może liczyć od 1 do 5 członków powoływanych przez radę nadzorczą (większością 2/3 głosów w obecności co najmniej $\frac{3}{4}$ jej członków). Zgodnie z ustawą nowelizującą zarząd będzie liczył od 1 do 3 członków powoływanych przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, z tym że powołana będzie mogła być wyłącznie osoba posiadająca kompetencje w dziedzinie zarządzania oraz radiofonii i telewizji, wyłoniona w konkursie przeprowadzonym przez radę nadzorczą. Dotychczas rada nadzorcza każdej spółki może liczyć od 5 do 9 członków powoływanych przez Krajową Radę, z wyjątkiem jednego członka powoływanego przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa. W myśl nowelizacji:

- 1) rady nadzorcze spółek "Telewizja Polska – Spółka Akcyjna" i "Polskie Radio – Spółka Akcyjna" będą liczyły po 7 członków: 6 wyłonionych w konkursie przeprowadzonym przez Krajową Radę spośród kandydatów posiadających kompetencje w dziedzinie prawa, finansów, kultury oraz mediów i 1 powołanego przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa,
- 2) rady nadzorcze spółek radiofonii regionalnej będą liczyły po 5 członków: 4 wyłonionych w konkursie przeprowadzonym przez Krajową Radę spośród kandydatów posiadających kompetencje w dziedzinie prawa, finansów, kultury oraz mediów i 1 powołanego przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Członek zarządu i rady nadzorczej będzie mógł być odwołany przez organ, który go powołał, wyłącznie w przypadku:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
- 2) działania na szkodę spółki,

3) zaistnienia okoliczności trwale uniemożliwiających sprawowanie funkcji.

W dotychczasowym stanie prawnym członek zarządu może być odwołany przez radę nadzorczą w każdym czasie (większością 2/3 głosów w obecności co najmniej $\frac{3}{4}$ jej członków). O możliwości odwołania członka rady nadzorczej ustawa o radiofonii i telewizji nie wspomina.

Ustawa nowelizująca zobowiązuje także jednostki publicznej radiofonii i telewizji do corocznego opracowywania - w porozumieniu z Krajową Radą - planów finansowo-programowych przedsięwzięć w zakresie realizacji zadań wynikających z wykonywania misji publicznej wymagających finansowania ze środków publicznych, w miejsce dotychczas przedkładanych Krajowej Radzie w tym zakresie założeń programowo-finansowych.

W myśl nowelizacji kadencja dotychczasowych rad nadzorczych, rad programowych i zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji wygaśnie z dniem jej wejścia w życie. Członkowie dotychczasowych rad nadzorczych i zarządów będą pełnili obowiązki do czasu powołania nowych organów zgodnie ze zmienionymi przepisami.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Opiniowana ustawa została uchwalona na 72. posiedzeniu Sejmu w dniu 4 sierpnia 2010 r. Projekt ustawy został przedłożony Sejmowi przez posłów 18 maja 2010 r. (druk sejmowy nr 3139). Pierwsze czytanie projektu odbyło się 22 czerwca 2010 r. na posiedzeniu Komisji Kultury i Środków Przekazu. Komisja podjęła uchwałę o przeprowadzeniu wysłuchania publicznego projektu, które odbyło się 6 lipca 2010 r. W trakcie szczegółowego rozpatrywania projektu Komisja postanowiła między innymi:

- pozostawić w ustawie o radiofonii i telewizji katalog zadań publicznej radiofonii i telewizji, wynikających z wykonywania misji publicznej (art. 21 ust. 1a), który posłowie wnioskodawcy proponowali uchylić,
- doprecyzować i uporządkować projektowane przepisy dotyczące powoływania i odwoływania członków zarządów i rad nadzorczych jednostek publicznej radiofonii i telewizji,
- nadać regulaminowi konkursu na kandydatów na członków zarządu i regulaminowi konkursu na członka rady nadzorczej formę aktu prawa powszechnie obowiązującego (rozporządzenia Krajowej Rady) i określić wytyczne, tj. podstawowe kierunki rozwiązań obu rozporządzeń.

Wniesiony przez posłów projekt ustawy był analizowany także przez Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu. W projekcie zawartym w sprawozdaniu Komisji Kultury

i Środków Przekazu (druk sejmowy nr 3195) uwzględniono uwagi zgłoszone przez Biuro. W sprawozdaniu Komisji zamieszczono 8 wniosków mniejszości. W drugim czytaniu projektu 21 lipca 2010 r. zgłoszono wniosek o jego odrzucenie i 9 poprawek (dodatkowe sprawozdanie Komisji – druk sejmowy nr 3195-A). Sejm odrzucił wszystkie wnioski mniejszości, przyjął natomiast 7 z 9 zgłoszonych w drugim czytaniu poprawek. Najistotniejsze z przyjętych poprawek zmierzały do:

- usunięcia jednej z przesłanek odwołania członka zarządu i rady nadzorczej (tj. *prowadzenia działalności, która pozostaje w sprzeczności z wykonywanymi obowiązkami*),
- dodanie przepisu, zgodnie z którym *Członkowie zarządów i osoby zajmujące kierownicze stanowiska w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji kierują się w swojej pracy oraz w ocenie dziennikarzy i innych twórców im podległych zasadami profesjonalizmu, uczciwości i rzetelności oraz wskazaniem zawartymi w art. 21 ust. 1a i 2 ustawy,*
- rezygnacji ze zgłaszania kandydatów do rad nadzorczych przez organy kolegialne uczelni akademickich oraz zmniejszenia liczby członków tych rad powoływanych przez ministrów (z 3 do 1 w przypadku rad nadzorczych TVP S.A. i PR S.A. oraz z 2 do 1 w przypadku spółek radiofonii regionalnej),
- usunięcia zmian dotyczących rad programowych publicznej radiofonii i telewizji, które zakładały fakultatywność ich powoływania, zmniejszenia liczby członków i zmieniały organ powołujący (z Krajowej Rady na zarządy spółek i dyrektorów terenowych oddziałów TVP S.A.)

III. Uwagi szczególne

Dodany w 3. czytaniu przepis zobowiązujący członków zarządów i osoby zajmujące kierownicze stanowiska w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji do kierowania się w swojej pracy oraz w ocenie dziennikarzy i innych twórców im podległych zasadami profesjonalizmu, uczciwości i rzetelności oraz wskazaniem zawartymi w art. 21 ust. 1a i 2 ustawy (**art. 27 ust. 7 ustawy o radiofonii i telewizji**), budzi z jednej strony wątpliwości z punktu widzenia zgodności z § 11 Zasad techniki prawodawczej, w myśl którego w ustawie nie zamieszcza się wypowiedzi, które nie służą wyrażaniu norm prawnych, a w szczególności apeli, postulatów, zaleceń i upomnień, z drugiej zaś strony stanowi regulację zbędną, powtarzającą normy Kodeksu cywilnego i Kodeksu pracy. Nieprzestrzeganie zasad profesjonalizmu, uczciwości i rzetelności przez członków zarządu nie będzie mogło (zgodnie z art. 27 ust. 6) stanowić przyczyny ich odwołania. Przedmiotowy przepis pozbawiony jest zatem w tym zakresie sankcji i ma charakter postulatu. Obowiązku realizacji misji publicznej

wynikającego z art. 21 nie ma potrzeby powtarzać i w sposób szczególny odnosić do członków zarządu i osób zajmujących funkcje kierownicze w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji. Obowiązek przestrzegania zasad profesjonalizmu, uczciwości i rzetelności dotyczy każdego pracownika czy strony umowy cywilnoprawnej i wynika już ze wskazanych wyżej norm kodeksowych.

Usunięcie przez Sejm zmian dotyczących rad programowych publicznej radiofonii i telewizji (zakładających fakultatywność ich powoływania, zmniejszenie liczby członków i zmianę organu powołującego) spowodowała bezprzedmiotowość przepisu **art. 4 ustawy nowelizującej**, zgodnie z którym kadencja dotychczasowych rad programowych wygasa z dniem wejścia w życie nowelizacji. Należy zatem skreślić wspomniany przepis, nie ma bowiem żadnego uzasadnienia do skracania kadencji dotychczasowych rad programowych.

Roman Kapeliński

Dyrektor Biura Legislacyjnego